

28.05.2023

01 01-9 512 23

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVACA
VLADA

Broj: 01-272-4/23-152
Široki Brijeg, 24. ožujka 2023.

**SKUPŠTINA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVACKE
n/r predsjednika Ivana Jelčića**

PREDMET: *Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, dostavlja se*

Sukladno članku 112. i članku 113. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 10/03) u prilogu Vam dostavljamo tekst Nacrta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, kojeg je utvrdila Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 152. sjednici, održanoj 24. ožujka 2023. godine, te predlažemo da se na sljedećoj sjednici Skupštine Županije Zapadnohercegovačke obavi rasprava o Nacrtu Zakona i organizira javna rasprava na predloženi zakonski tekst.

S poštovanjem,

Na temelju članka 19. stavka (4) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj:15/21) i članka 60. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj:3/03), Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 152. sjednici održanoj 24. ožujka 2023. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

Članak 1.

Utvrđuje se tekst Nacrtu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i upućuje se Skupštini Županije Zapadnohercegovačke s prijedlogom da organizira javnu raspravu na predloženi zakonski tekst.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- VLADA -
Broj:01-272-3/23-152
Široki Brijeg, 24. ožujka 2023.

Predsjednik
Zdenko Ćosić

Temeljem članka 15. točka d) i članka 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: broj:1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na _____ sjednici održanoj dana _____. godine donosi

Z A K O N O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet zakona i ravnopravnost spolova)

- (1) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (u daljem tekstu: Zakon) uređuje se djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (u dalnjem tekstu: predškolski odgoj i obrazovanje) u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljem tekstu: Županija), a posebno:
- a) djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja
 - b) načela i ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja
 - c) osnivanje i organizacija predškolskih ustanova
 - d) programi predškolskog odgoja i obrazovanja
 - e) stručni standardi za zaposlenike
 - f) upravljanje i rukovođenje predškolskim ustanovama
 - g) financiranje predškolskog odgoja i obrazovanja
 - h) pedagoška dokumentacija i evidencija
 - i) stručni nadzor i nadzor nad provođenjem Zakona te zaštita prava
 - j) kaznene odredbe
 - k) prijelazne i završne odredbe.
- (2) Nazivi i drugi izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

(Djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje je sastavni dio odgojno-obrazovnog sustava Županije.
- (2) Predškolski odgoj i obrazovanje je prvi, specifičan stupanj odgojno – obrazovnog sustava koji obuhvaća: odgoj, obrazovanje, prehranu, zdravstvenu i socijalnu skrb djece predškolske dobi.
- (3) Djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja je:
- a) osiguranje uvjeta za optimalni razvoj svakog djeteta
 - b) pomoć roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta
 - c) dopunjavanje obiteljskog odgoja i
 - d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Članak 3.

(Vrste predškolskih ustanova)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje ostvaruju se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama, u skladu s ovim Zakonom, a može se ostvarivati i u prostorijama osnovnih škola te u tvrtkama, udrugama i institucijama ukoliko za to postoji potreba.

- (2) Organizacijski oblici u kojima se ostvaruje predškolski odgoj su: jaslice, vrtići i igraonice.
- (3) Predškolske ustanove su javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu.
- (4) Županija i jedinice lokalne samouprave, u javnom interesu, imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama građana za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja na svom području.

POGLAVLJE II. NAČELA I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA

Članak 4.

(Načela predškolskog odgoja i obrazovanja)

Predškolski odgoj i obrazovanje karakteriziraju sljedeća načela:

- a) humanističko – razvojno načelo
- b) načelo profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti
- c) načelo demokratičnosti
- d) načelo uvažavanja stupnja razvoja djeteta
- e) zabrana diskriminacije
- f) osiguranje najboljeg interesa djeteta
- g) osiguranje optimalnog razvoja djeteta
- h) pravo na jezik
- i) poštivanje vjerskih sloboda
- j) pravo roditelja na izbor ustanove i odlučivanje.

Članak 5.

(Opći cilj)

- (1) Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je osigurati optimalne i jednakе uvjete kako bi se svako dijete od navršenih šest mjeseci života do polaska u školu razvijalo kroz različite oblike kvalitetnog institucionalnog i izvaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (2) Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja proizlazi iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva te vlastitih vrijednosnih sustava utemeljenih na specifičnostima nacionalne, povijesne, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 6.

(Jednakopravnost sve djece)

- (1) Svako dijete ima jedнако pravo pristupa i jednakе mogućnosti sudjelovanja u predškolskom odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.
- (2) Jednak pristup i jednakе mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta za početak i nastavak dalnjeg odgoja i obrazovanja.
- (3) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Članak 7.

(Jezik i kultura)

- (1) Jezik i kultura svakog od konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u BiH poštuje se i uključuje u predškolsku ustanovu u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Županije, Europskom konvencijom o zaštiti temeljnih ljudskih prava i sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencijom o pravima djeteta i Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH.
- (2) Odgoj i obrazovanje u predškolskim ustanovama ostvaruju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu ili na jednom od druga dva jezika konstitutivnih naroda u BiH.

- (3) Odgoj i obrazovanje djeteta pripadnika nacionalne manjine ostvaruje se na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripada to dijete u skladu sa Zakonom kojim se uređuje zaštita prava nacionalnih manjina u Federaciji BiH.
- (4) Dio odgojnih i obrazovnih sadržaja utvrđenih programom može se, osim na jezicima konstitutivnih naroda u BiH, izvoditi i na nekom od drugih jezika uz prethodno odobrenje Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

POGLAVLJE III. OSIGURANJE KVALITETE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Članak 8.

(Pedagoški standardi i normativi)

- (1) Pedagoškim standardima utvrđuju se zajednički kriteriji za:
 - a) prostor predškolskih ustanova
 - b) broj djece u odgojnim skupinama
 - c) broj djece s posebnim potrebama u odgojnim skupinama
 - d) didaktičku opremu
 - e) broj odgajatelja, stručnih suradnika i suradnika
 - f) broj rukovodećeg, administrativnog i pomoćnog osoblja
 - g) struktura i opseg rada u okviru 40-satnog radnog tjedna
 - h) informiranje roditelja i suradnja s roditeljima
 - i) obveze stručnog vijeća i stručnih aktiva
 - j) broj pomoćnika za djecu s posebnim potrebama
 - k) uvjete za ostvarivanje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u osnovnim školama, tvrtkama, udrugama i institucijama
 - l) vrste organizacijskih oblika predškolskih ustanova
 - m) ostale uvjete od značaja za funkcioniranje predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (2) Pedagoške standarde i normative predškolskog odgoja i obrazovana donosi Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Vlada Županije) na prijedlog Ministarstva.

Članak 9.

(Obvezan broj sati predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) U godini pred polazak u osnovnu školu, program predškole obvezan je za svu djecu predškolskog uzrasta koja nisu uključena u redovite programe predškolskog odgoja i obrazovanja, kad se steknu uvjeti.
- (2) U godini pred polazak u osnovnu školu program predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu koja nisu uključena u redovite programe predškolskog odgoja organizira se program predškole u trajanju od najmanje 150 sati, kad se steknu uvjeti.
- (3) Djeca koja su već od ranije redoviti polaznici programa u predškolskim ustanovama nastavljaju pohađati te programe.
- (4) Ukoliko se program predškolskog odgoja i obrazovanja iz stavka (2) ovoga članka ne može ostvariti u predškolskim ustanovama, može se organizirati i u prostorijama osnovnih škola.
- (5) Program predškole i uvjete njegova ostvarivanja propisuje ministar obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije (u dalnjem tekstu: ministar pravilnikom).

Članak 10.

(Prijem djece)

- (1) Prijem djece u predškolsku ustanovu vrši se tijekom cijele godine, u skladu sa zakonom i općim aktima predškolske ustanove.

- (2) Predškolska ustanova dužna je primiti dijete s teškoćama u razvoju u predškolsku ustanovu i omogućiti mu pravo pristupa i jednakе mogućnosti sudjelovanja u predškolskom odgoju i obrazovanju bez diskriminacije te osigurati stručni kadar za rad s djecom s teškoćama u razvoju, osim u izuzetno teškim slučajevima poteškoća u razvoju gdje je potreban smještaj djeteta u posebnu ustanovu.
- (3) Igraonica i ustanova koja u svom sastavu ima igraonicu može organizirati programe i primati djecu predškolskog i školskog uzrasta u skladu s raspoloživim mogućnostima i programskom određenju.

POGLAVLJE IV. OSNIVANJE I ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 11.

(Javne i privatne predškolske ustanove)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizira se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.
- (2) Javnu predškolsku ustanovu mogu osnivati: jedinica lokalne samouprave i županija.
- (3) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu zajedno osnovati predškolsku ustanovu što se regulira ugovorom između njih.
- (4) Predškolsku ustanovu mogu osnovati i druge domaće pravne i fizičke osobe (u dalnjem tekstu: predškolska ustanova u privatnom vlasništvu).
- (5) Javne i privatne predškolske ustanove osnivaju se u skladu s načelima, uvjetima i kriterijima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 12.

(Donošenje akta o osnivanju)

- (1) Akt o osnivanju predškolske ustanove u vlasništvu općine ili grada donosi općinsko odnosno gradsko vijeće.
- (2) Kada je predškolska ustanova u zajedničkom vlasništvu dvije ili više jedinica lokalne samouprave, ugovor o zajedničkom osnivanju sklapaju sporazumno općinska odnosno gradska vijeća tih jedinica lokalne samouprave.
- (3) Vlada Županije donosi akt o osnivanju predškolske ustanove u vlasništvu Županije.
- (4) Akt o osnivanju predškolske ustanove u privatnom vlasništvu donosi domaća pravna odnosno fizička osoba koja ju osniva.

Članak 13.

(Sadržaj akta o osnivanju)

Akt o osnivanju predškolske ustanove, pored odredbi propisanih Zakonom kojim se uređuju ustanove u Županiji, obvezno sadrži i odredbe o:

- a) programu rada predškolske ustanove te načinu i uvjetima njegovog ostvarivanja
- b) odgajateljima, stručnim suradnicima i drugim zaposlenicima
- c) osiguranom prostoru, opremi i finansijskim sredstvima
- d) imenovanju ravnatelja, odnosno privremenog ravnatelja ustanove i
- e) reguliranim drugim međusobnim pravima i obvezama osnivača i predškolske ustanove.

Članak 14.

(Obveza dostavljanja akta o osnivanju Ministarstvu radi ocjene suglasnosti sa ovim zakonom)

Osnivač predškolske ustanove dužan je akt o osnivanju dostaviti Ministarstvu radi ocjene suglasnosti tog akta s ovim zakonom.

Članak 15.

(Postupak za utvrđivanje uvjeta za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Prije početka obavljanja djelatnosti, osnivač predškolske ustanove obvezan je podnijeti zahtjev Ministarstvu za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za početak rada predškolske ustanove.
- (2) Ministar obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu ministar) imenuje povjerenstvo za utvrđivanje uvjeta za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja koje se sastoji od tri člana, a koji imaju stručnu spremu sedmog stupnja ili završen najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja i stečenih 300 ECTS bodova. Navedeno povjerenstvo o utvrđenom činjeničnom stanju sačinjava zapisnik.
- (3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, podnositelj zahtjeva je dužan priložiti dokaze o ispunjenosti uvjeta iz članka 16. ovog Zakona i uplatiti novčanu pristojbu za provedbu postupka utvrđivanja uvjeta za izvođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u Proračun Županije Zapadnohercegovačke za Proračunsku organizaciju Ministarstva.
- (4) Na temelju zapisnika iz stavka (2) ovog članka o ispunjenosti uvjeta iz članka 16. stavka (1) točke a), b), c), d), e) i g) ovoga članka Ministarstvo daje odobrenje predškolskoj ustanovi za objavu javnog natječaja za prijam u radni odnos potrebnog broja odgajatelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika.
- (5) Nakon što se utvrdi da su ispunjeni i uvjeti iz točke f) članka 16. ovog Zakona, Ministarstvo predškolskoj ustanovi izdaje Rješenje o odobrenju izvođenja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.

Članak 16.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti)

Uvjeti koje predškolska ustanova treba ispuniti za početak obavljanja djelatnosti su:

- a) odobren program rada od strane Ministarstva
- b) rješenje o ocjeni sukladnosti Odluke o osnivanju sa zakonom
- c) osiguran prostor, opremu i druga didaktička sredstva potrebna za trajno obavljanje predškolskog odgoja u skladu s Pedagoškim standardima i normativima
- d) osigurana novčana sredstva za osnivanje i rad predškolske ustanove
- e) potreban broj odgajatelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika
- f) ispunjenost drugih uvjeta propisanih zakonom i drugim propisima.

Članak 17.

(Upis u registar i pravo na pečat Županije)

- (1) Nakon pribavljanja Rješenja o odobrenju izvođenja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja iz članka 15. stavak (5) ovoga Zakona, osnivač podnosi prijavu za upis i predškolska ustanova može biti upisana u Registar pravnih subjekata kod nadležnog suda i Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo (u dalnjem tekstu: registri).
- (2) Sadržaj i način vođenja registra predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo propisuje ministar.
- (3) Upisom u registre iz stavka (1) ovog članka predškolska ustanova stječe pravnu i poslovnu sposobnost.
- (4) Predškolska ustanova čiji je osnivač Županija ili jedinica lokalne samouprave ima pravo na pečat Županije, sukladno Zakonu kojim se uređuje pečat Županije.

Članak 18.

(Postupak u slučaju da predškolska ustanova ne ispunjava uvjete ili prestane ispunjavati uvjete)

- (1) Ako županijski prosvjetni inspektor ili tijelo uprave nadležno za obrazovanje utvrde da ne postoje uvjeti za rad predškolske ustanove, određuju rok u kojem je predškolska ustanova dužna ispuniti potrebne uvjete, a koji ne može biti dulji od jedne pedagoške godine.
- (2) Ukoliko predškolska ustanova u određenom roku ne ispuni uvjete iz stavka (1) ovog članka, ministar rješenjem zabranjuje njezin rad.

Članak 19.

(Mreža predškolskih ustanova)

- (1) Županija, grad i općine, imaju pravo i obvezu, u javnom interesu, odlučivati o potrebama građana za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja na svom području.
- (2) Općinsko ili gradsko vijeće donosi odluku o mreži predškolskih ustanova, koje osniva jedinica lokalne samouprave ili Županija, u skladu s programu razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja na svom području.

Članak 20.

(Ustrojbene jedinice predškolskih ustanova)

- (1) Rad s djecom predškolske dobi ustrojava se u jasličnim i vrtićnim odgojnim skupinama.
- (2) Igraonice mogu biti organizirane kao samostalne ustanove ili ustrojbene jedinice pri osnovnim školama, u knjižnicama te u zdravstvenim, socijalnim, kulturnim, sportskim ustanovama, udrugama, tvrtkama i javnim institucijama.
- (3) Program predškolskog odgoja i rad ustrojbene jedinice u sastavu pravne osobe iz stavka (2) ovoga članka vodi voditelj u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom pravne osobe.

Članak 21.

(Odgojno-obrazovne ustanove za djecu s posebnim potrebama)

U slučajevima kada se za djecu predškolskog uzrasta s posebnim potrebama ne može organizirati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad se može djelomično ili u potpunosti obavljati u posebnim predškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama.

POGLAVLJE V. PROGRAMI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 22.

(Zajednička jezgra)

U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama na području Županije primjenjuju se programi izrađeni u skladu sa Zajedničkom jezgrom cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje definiranom na ishodima učenja.

Članak 23.

(Programi)

- (1) U predškolskim ustanovama na području Županije provode se sljedeći programi:
 - a) cjeloviti razvojni programi
 - b) specijalizirani razvojni programi
 - c) interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi
 - d) programi jačanja roditeljskih kompetencija
 - e) programi za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim drugim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja

- f) individualno prilagođeni programi.
- (2) Predškolska ustanova može provoditi jedan ili više programa.
- (3) Predškolska ustanova može provoditi i druge programe uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.
- (4) Pravilnike o Programima iz stavka (1) ovog članka donosi Ministar na prijedlog Zavoda za odgoj i obrazovanje, osim pod točkom f) kojeg donosi stručni tim predškolske ustanove.

Članak 24.

(Cjeloviti razvojni programi)

- (1) Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuje opseg i sadržaj odgojno-obrazovnog rada, metodologiju i didaktičko-metodičke upute za odgajatelje.
- (2) Cjeloviti razvojni programi obuhvaćaju program njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene skrbi, ishrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi, od šest mjeseci do tri godine starosti i od tri godine starosti do polaska u osnovnu školu.

Članak 25.

(Specijalizirani razvojni programi)

Specijalizirani razvojni programi su dodatni programi koji imaju za cilj realizaciju odgojno-obrazovnih sadržaja iz područja glazbene, likovne i dramske umjetnosti, športa, lutkarstva, stranih jezika, relaksacije i drugih područja koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesa i sklonosti djece.

Članak 26.

(Individualno prilagođeni programi)

Individualno prilagođeni programi predškolskog odgoja individualno se izrađuju za djecu koja imaju lakše smetnje u psihičkom i tjelesnom razvoju i za traumatiziranu djecu od šest mjeseci starosti do polaska u osnovnu školu, te programi za darovitu djecu.

Članak 27.

(Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi)

Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi su specifični odgojno-obrazovni programi kojima se utvrđuju ciljevi, zadaci, opseg i sadržaj odgojno-obrazovnog rada za djecu koja u svojoj obitelji imaju neadekvatne uvjete za normalan razvoj (roditelji sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju, društveno neprilagođeni roditelji, posebno socijalno ugrožene obitelji, niska obrazovna razina u obitelji i slično).

Članak 28.

(Programi jačanja roditeljskih kompetencija)

Programi jačanja roditeljskih kompetencija imaju za cilj da kroz različite oblike edukacije roditelja djece predškolske dobi ojačaju roditeljske kompetencije odnosno omoguće im put do novih saznanja o dječjem razvoju.

Članak 29.

(Programi za djecu pred polazak u školu koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja)

Programi za djecu pred polazak u školu su namijenjeni djeci predškolskog uzrasta koja nisu obuhvaćena nekim drugim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja, a koja su u godini pred polazak u osnovnu školu. To su povremene i/ili kontinuirane aktivnosti, koje se mogu organizirati jednom ili više puta u tjednu u trajanju do najviše četiri sata dnevno.

Članak 30. (Sadržaj programa)

- (1) U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od šest mjeseci do polaska u školu, kao i programi namijenjeni drugim korisnicima koji su zainteresirani za razvoj, odgoj, obrazovanje i opću dobrobit djece.
- (2) Programima odgojno-obrazovnog rada s djecom iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te vrsta i stupanj stručne spreme zaposlenih koji realiziraju svaki od ovih programa.

Članak 31. (Svrha predškolskog odgoja i obrazovanja)

Ostvarivanjem programa iz članka 23. ovog Zakona predškolske ustanove stvaraju primjerene uvjete za normalan rast i razvoj svakog djeteta i dopunjavaju obiteljski odgoj i obrazovanje predškolske djece, njihovu lakšu socijalizaciju u društvenu zajednicu i bolje uklapanje u školski odgojno-obrazovni sustav.

Članak 32. (Integracijski programi za djecu s teškoćama u razvoju)

- (1) Djeca s teškoćama u razvoju uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama. Za svako dijete predškolska ustanova izrađuje individualni program prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima.
- (2) Prilagođeni program djeci s teškoćama u razvoju je program primjeren osnovnim karakteristikama teškoće kod djeteta, a u pravilu predstavlja smanjivanje složenosti i opsega pri odabiru sadržaja obogaćenih specifičnim metodama, sredstvima i pomagalima.
- (3) Za djecu s teškoćama u razvoju primjenjuju se i provode programi za integraciju.
- (4) Programe iz stavka (2) i stavka (3) ovog članka izrađuje stručno povjerenstvo za izradu individualnog programa kojeg imenuje ravnatelj predškolske ustanove a čine ga: ravnatelj, odgajatelj, psiholog, defektolog, logoped ili druga osoba sa završenim edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, ovisno od poteškoće koju dijete ima, uz pribavljeno mišljenje liječnika pedijatra ili liječnika druge specijalnosti, ovisno od poteškoće koju dijete ima i uz suglasnost roditelja.
- (5) Uključivanje djece s teškoćama u razvoju u predškolske ustanove ostvaruje se u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

Članak 33. (Rad s nadarenom djecom)

- (1) U predškolskoj ustanovi može se organizirati odgojno-obrazovni rad s nadarenom djecom predškolske dobi u skladu s posebnim/prilagođenim programom.
- (2) Uključivanje nadarene djece u predškolske ustanove ostvaruje se u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.

Članak 34.

(Programi zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece, programa socijalne zaštite)

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije u skladu s ovim zakonom osigurava zaštitu i unaprjeđenje zdravlja djece i zaposlenika u predškolskoj ustanovi prema Pravilniku o programu zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece i programu socijalne zaštite u predškolskim ustanovama koje će donijeti ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra

POGLAVLJE VI. ZAPOSLENICI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 35. (Opći uvjeti)

- (1) Zaposlenici predškolskih ustanova su osobe koje u predškolskoj ustanovi imaju zasnovan radni odnos.
- (2) Kako bi određena osoba mogla zasnovati radni odnos u predškolskoj ustanovi mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:
 - a) da je državljanin BiH
 - b) da je starija od 18 godina
 - c) da je zdravstveno sposobna za obavljanje određenih poslova predviđenih za to radno mjesto
 - d) da u posljednje tri godine od dana objavljivanja upražnjenog radnog mesta nije otpuštena s radnog mjesta kao rezultat stegovne mjere bilo gdje u BiH
 - e) da nije obuhvaćena odredbom članka IX. 1 Ustava BiH
 - f) da protiv nje nije potvrđena optužnica za kazneno djelo
 - g) da nije pravomočno osuđena za kazneno djelo protiv ustavima utvrđenog ustroja Županije, Federacije BiH i BiH, kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe i
 - h) da protiv nje nije podignuta optužnica za kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe.

Članak 36. (Posebni uvjeti)

- (1) U predškolskim ustanovama na poslovima njege, odgoja i obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite te skrbi o djeci mogu raditi stručni djelatnici koji imaju stručnu spremu propisanu ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona i položen stručni ispit.
- (2) Odgajatelji u predškolskoj ustanovi samostalno, stručno i odgovorno obavljaju poslove i zadatke njege, brige za zdravlje te odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi u različitim programima.
- (3) Poslove odgajatelja u predškolskoj ustanovi, može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta ima završen najmanje šesti stupanj (VI/1) stručne spreme odgovarajuće vrste, odnosno višu stručnu spremu odgovarajuće vrste stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja, odnosno koja je u skladu s propisima po kojima je započela taj studij prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja, isti i završila, bez obzira kad je završila ili koja je završila stručni kojim se stječe najmanje 180 ECTS bodova ili koja je završila preddiplomski studij predškolskog odgoja kojim se stječe najmanje 240 ECTS bodova.
- (4) Stručni suradnici obavljaju neposredni odgojno – obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi te stručno razvojne i koordinacijske poslove.
- (5) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme odgovarajuće vrste, odnosno visoku stručnu spremu odgovarajuće vrste stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja odnosno koja je u skladu s propisima po kojima je započela taj studij prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja, isti i završila, bez obzira kad je završila, ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova.

- (6) Vrstu stručne spreme djelatnika iz stavka (2) i stavka (3) ovog članka te vrstu i stupanj stručne spreme ostalih zaposlenika predškolske ustanove propisuje ministar pravilnikom.

**Članak 37.
(Vježbenici)**

- (1) Vježbenički staž traje godinu dana.
- (2) Odgajatelji i stručni suradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi, obvezni su nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, položiti stručni ispit.
- (3) Vježbeniku prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi ukoliko ne položi stručni ispit prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada.
- (4) Rok iz stavka (1) i (3) ovog članka ne odnosi se za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, porodiljskog odsustva i u drugim slučajevima propisanim posebnim zakonom.
- (5) Uvjete, način polaganja i priznavanja stručnog ispita propisuje ministar Pravilnikom.

**Članak 38.
(Pomoćnici za djecu s teškoćama u razvoju)**

- (1) Pomoćnik pomaže djetetu s teškoćama u razvoju pohađanje predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (2) Poslove pomoćnika može obavljati osoba koja ispunjava uvjete za odgojitelja ili stručnog suradnika u predškolskoj ustanovi.

**Članak 39.
(Kriteriji za izbor i javni natječaj)**

- (1) Kriterije za izbor odgajatelja i stručnih suradnika u javnim predškolskim ustanovama propisuje upravno vijeće predškolske ustanove pravilnikom.
- (2) Odgajatelji i stručni suradnici te ostali zaposlenici u javnim predškolskim ustanovama primaju se u radni odnos na temelju javnog natječaja.
- (3) Javni natječaj raspisuje upravno vijeće u sredstvima javnog informiranja. Provodi ga natječajno povjerenstvo koje imenuje upravno vijeće, a sastoji se od tri člana.

**Članak 40.
(Odluka o izboru)**

- (1) Odluku o izboru odgajatelja i stručnih suradnika na osnovu prijedloga ravnatelja donosi upravno vijeće.
- (2) Način prijema u radni odnos odgajatelja i stručnih suradnika predškolske ustanove u privatnom vlasništvu uređuje se aktom o osnivanju, statutom i drugim općim aktom predškolske ustanove u privatnom vlasništvu uz obvezu primjene općih i posebnih uvjeta iz članka 35., 36., 37. i 38. ovog Zakona.

**Članak 41.
(Raspored radnog vremena)**

Raspored radnog vremena odgajatelja, stručnih suradnika i drugih zaposlenika u sklopu propisanog broja sati radnog tjedna regulira se Pravilnikom o radu predškolske ustanove u skladu sa Standardima i normativima i u skladu sa Zakonom.

**Članak 42.
(Godišnji odmor)**

- (1) Odgajatelji i stručni suradnici koriste, u pravilu, godišnji odmor u razdoblju u kome se ne realiziraju sadržaji predškolskog odgoja i može trajati najviše trideset (30) radnih dana.

- (2) Uposlenici iz stavka (1) ovoga članka ukoliko iz opravdanih razloga, što ocijeni ravnatelj, ne iskoriste godišnji odmor u razdoblju u stavku (1) ovog članka, mogu odmor koristiti najkasnije do 30. lipnja naredne kalendarske godine.
- (3) Ostali zaposlenici predškolske ustanove koriste godišnji odmor u skladu s odredbama utvrđenim općim aktom predškolske ustanove i planom godišnjih odmora.

Članak 43.

(Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

Osoba koja ima potrebnu stručnu spremu za radno mjesto odgajatelja i stručnog suradnika u predškolskoj ustanovi, može biti primljena na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa i nakon toga stječe pravo polaganja stručnog ispita.

Članak 44.

(Stručno usavršavanje)

- (1) Odgajatelji i stručni suradnici obvezni su se stalno usavršavati u struci.
- (2) Uvjeti i način usavršavanja iz stavka (1) ovog članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 45.

(Napredovanje u struci)

- (1) Odgajatelji i stručni suradnici mogu, dok su u radnom odnosu, napredovati u struci i stjecati zvanje mentora i savjetnika.
- (2) Postupak, način i uvjete za napredovanje u struci i stjecanje zvanja iz stavka (1) ovog članka propisuje ministar pravilnikom.

POGLAVLJE VII. STRUČNA TIJELA

Članak 46.

(Stručna tijela)

Stručno vijeće i stručni aktivni su stručna tijela koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

Članak 47.

(Stručno vijeće)

- (1) Stručno vijeće čine svi odgajatelji i stručni suradnici u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:
 - a) prati i analizira organiziranje i realiziranje programa odgojno-obrazovnog rada
 - b) utvrđuje plan stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realiziranje
 - c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg plan rada
 - d) razmatra i daje primjedbe na izvješće o radu stručnih tijela/povjerenstava/aktivna
 - e) osniva, prati i analizira rad stručnih tijela/povjerenstava/odbora/aktivna
 - f) kandidira svog predstavnika u upravno vijeće
 - g) predlaže i prati realiziranje suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.
- (2) Stručnim vijećem upravlja ravnatelj predškolske ustanove.

Članak 48.

(Stručni aktivni)

- (1) Stručni aktivni formiraju se od stručnih radnika po dobnim i/ili odgojno-obrazovnim skupinama u kojima se realizira odgojno-obrazovni proces.
- (2) Stručni aktiv obavlja sljedeće poslove:
 - a) brine o usklađivanju rada istih dobnih skupina, poduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svojem aktivu
 - b) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece, te predlaže mjere za njihovu uspješnost.
- (3) Stručnim aktivom upravlja predsjednik aktivna, kojeg biraju članovi aktivna.

VIII. UPRAVLJANJE I VOĐENJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 49.

(Upravno vijeće)

- (1) Upravno tijelo u predškolskoj ustanovi je upravno vijeće.
- (2) Upravno vijeće je odgovorno za utvrđivanje politike predškolske ustanove, općenito za upravljanje predškolskom ustanovom i uspješno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.

Članak 50.

(Broj članova upravnog vijeća)

- (1) Upravno vijeće predškolske ustanove ima pet članova.
- (2) Sastav upravnog vijeća je:
 - a) dva člana – predstavnici osnivača koje imenuje osnivač na temelju javnog natječaja
 - b) dva člana – predstavnici stručnog vijeća koje bira stručno vijeće većinom glasova
 - c) jedan član – predstavnik vijeća roditelja kojeg bira vijeće roditelja većinom glasova
- (3) Nakon provedenog postupka izbora i imenovanja iz stavka (2) ovog članka ministar potvrđuje izbor odnosno imenovanje članova upravnog vijeća.
- (4) Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi upravnog vijeća većinom glasova svih članova na prvoj sjednici.
- (5) Mandat članova upravnog vijeća traje 4 godine.

Članak 51.

(Sastav upravnog vijeća)

Sastav upravnog vijeća javne predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja osoblja i osnivača, onako kako ona u danom trenutku izgleda.

Članak 52.

(Ovlasti upravnog vijeća)

Upravno vijeće kao tijelo upravljanja, osim ovlasti danih Zakonom kojim se uređuju ustanove u Županiji, ima i sljedeće ovlasti:

- a) donosi statut i druge opće akte predškolske ustanove, uz suglasnost osnivača
- b) donosi godišnji plan rada predškolske ustanove do kraja rujna tekuće godine
- c) na propisan način donosi odluku o statusnim promjenama na koje je dana suglasnost i prijavljuje njihov upis u registre
- d) odlučuje o mjerilima i kriterijima upisa djece i raspisuje natječaj za upis djece
- e) imenuje i razrješava ravnatelja predškolske ustanove, uz suglasnost osnivača
- f) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa s odgajateljima i stručnim suradnicima na prijedlog ravnatelja
- g) rješava po zahtjevu o upravnoj stvari iz svog djelokruga
- h) rješava o žalbama
- i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom predškolske ustanove.

Članak 53.

(Ravnatelj)

- (1) Ravnatelj je poslovodni i stručni rukovoditelj predškolske ustanove.
- (2) Ravnatelj predškolske ustanove odgovoran je za upravljanje i realizaciju planiranih programskih aktivnosti predškolske ustanove.

Članak 54. (Uvjeti za ravnatelja)

Za ravnatelja predškolske ustanove može biti imenovana osoba koja pored općih uvjeta utvrđenih zakonom ima:

- a) završen najmanje šesti (VI/1) stupanj stručne spreme odgovarajuće vrste odgojnog, društvenog i/ili humanističkog smjera, po važećim zakonskim propisima koji su vrijedili prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja odnosno u skladu propisima po kojima je započet taj studij, isti i završen, bez obzira kad je završen te ima najmanje tri godine radnog staža u struci
- b) ima završen najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgojnog, društvenog i/ili humanističkog smjera po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova te ima najmanje tri godine radnog staža u struci.

Članak 55. (Imenovanje i razrješenje ravnatelja)

- (1) Ravnatelj predškolske ustanove imenuje se na temelju javnog natječaja koji raspisuje upravno vijeće predškolske ustanove u sredstvima javnog informiranja, a provodi ga natječajno povjerenstvo koje imenuje upravno vijeće, a sastoji se od tri člana.
- (2) Ravnatelja predškolske ustanove imenuje i razrješava upravno vijeće uz suglasnost osnivača.
- (3) Ravnatelj se imenuje na razdoblje od četiri (4) godine i ista osoba može biti ponovo imenovana.

Članak 56. (Ponovljeni javni natječaj)

- (1) Ako se na raspisani javni natječaj za ravnatelja predškolske ustanove ne prijavi niti jedan kandidat, odnosno nitko od prijavljenih kandidata ne bude imao propisane uvjete, natječaj se mora ponoviti.
- (2) Do izbora ravnatelja na temelju ponovljenog javnog natječaja upravno vijeće će imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja na rok od najviše šest mjeseci.

Članak 57. (Nadležnost ravnatelja)

Pored poslova utvrđenih Zakonom kojim se uređuju ustanove u Županiji, ravnatelj predškolske ustanove obavlja i sljedeće poslove:

- a) surađuje s tijelima općinske, gradske i županijske vlasti, ustanovama zdravstvene i socijalne zaštite djece, roditeljima djece i svim institucijama i organizacijama u cilju poboljšanja predškolskog odgoja i obrazovanja djece
- b) predlaže godišnji plan rada
- c) provodi odluke upravnog, stručnog vijeća i drugih tijela predškolske ustanove
- d) rukovodi sjednicama stručnog vijeća
- e) daje prijedlog za zasnivanje i prestanak radnog odnosa
- f) obavlja primanje zaposlenika u slučajevima predviđenim zakonom, statutom i drugim općim aktom predškolske ustanove
- g) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 58. (Razrješenje ravnatelja prije isteka razdoblja na koje je imenovan)

Kada nadležni županijski prosvjetni inspektor obavljaći upravni nadzor utvrdi veće nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju predškolske ustanove i radu ravnatelja, predložiti će upravnom vijeću da provede postupak utvrđivanja odgovornosti ravnatelja i da nakon utvrđene odgovornosti razriješi ravnatelja. Ukoliko upravno vijeće odbije

postupiti po nalogu nadležnog županijskog prosvjetnog inspektora, ravnatelja nakon utvrđene odgovornosti, može razriješiti Ministar.

Članak 59.

(Odredbe ovog Zakona koje se ne primjenjuju na predškolsku ustanovu u privatnom vlasništvu)

- (1) Odredbe ovog Zakona i drugih propisa koji se odnose na postupak imenovanja, trajanje mandata i razrješenje ravnatelja i članova upravnog vijeća ne primjenjuju se na predškolsku ustanovu u privatnom vlasništvu.
- (2) Izbor i imenovanje ravnatelja i članova upravnog vijeća iz stavka (1) ovog članka obavlja se u skladu s aktom o osnivanju i statutom predškolske ustanove u privatnom vlasništvu.

Članak 60.

(Vijeće roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo osnovati vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obvezu pomoći im u osnivanju vijeća roditelja i njegovom radu.
- (2) Članove vijeća roditelja biraju roditelji.
- (3) Način i procedura za osnivanje i rad vijeća roditelja utvrđuje se Statutom predškolske ustanove.
- (4) Vijeće roditelja:
 - a) promovira interes predškolske ustanove u lokalnoj zajednici
 - b) predočava stavove roditelja u upravnom vijeću predškolske ustanove
 - c) potiče angažiranje roditelja u radu predškolske ustanove
 - d) kandidira svog predstavnika u upravno vijeće
 - e) informira upravno vijeće o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim ili na zahtjev upravnog vijeće, o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove.

POGLAVLJE IX. EVIDENCIJE I DOKUMENTACIJA

Članak 61.

(Evidencija i dokumentacija)

- (1) Predškolska ustanova obvezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim Zakonom, ostalim zakonima i podzakonskim aktima.
- (2) Predškolska ustanova posebno je obvezna voditi evidenciju:
 - a) o djeci upisanoj u predškolsku ustanovu
 - b) o praćenju i napredovanju djece
 - c) o prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora
 - d) o djeci s posebnim potrebama
 - e) o djeci smještenoj u druge obitelji.
- (3) Način vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije predškolske ustanove propisuje ministar pravilnikom.

Članak 62.

(Godišnji plan rada i izvješće o radu)

- (1) Predškolska ustanova obavlja djelatnost na temelju Godišnjeg plana rada koji se donosi za pedagošku godinu koja traje, po pravilu, od 1. rujna do 31. kolovoza sljedeće godine.
- (2) Godišnji plan rada obuhvaća planirane aktivnosti za provedbu programa odgoja i obrazovanja, programa socijalne zaštite djece, higijene i prehrane, programe socijalne zaštite kao i druge programe koje predškolska ustanova ostvaruje u sporazumu s roditeljima djece i osnivačem.

- (3) Godišnji plan obuhvaća aktivnosti stručnog vijeća i stručnih aktiva te planiranu suradnju s roditeljima.
- (4) Godišnji plan rada, na prijedlog stručnog vijeća, donosi upravno vijeće predškolske ustanove i dostavlja do kraja rujna tekuće godine osnivaču, Ministarstvu i Zavodu za odgoj i obrazovanje.
- (5) Izvješća o radu za proteklu radnu godinu razmatraju se i usvajaju po istom postupku kao i plan rada, i najkasnije do kraja rujna tekuće godine prosljeđuju Ministarstvu i osnivaču.

POGLAVLJE X. FINANCIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 63.

(Financiranje predškolskih ustanova)

- (1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje ustanove. Financijska sredstva potrebna za rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje osiguravaju osnivač i predškolska ustanova iz vlastitih prihoda. Dječji vrtić osigurava sredstva prodajom usluga na tržištu i iz drugih izvora sukladno zakonu.
 - (2) Sredstva iz članka (1) namijenjena su i koriste se za:
 - a) plaće uposlenika (bruto)
 - b) naknade za topli obrok
 - c) naknade za regres
 - d) naknade za materijalne troškove
 - e) nabavku osnovne opreme i učila
 - f) potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad
 - g) radno-igrački materijal (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

Članak 64.

(Financiranje programa)

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obveznog predškolskog odgoja, financijski se mogu podupirati i od roditelja djece predškolske dobi i donacijama.

Članak 65.

(Financiranje specijaliziranih programa)

Sredstva za realizaciju specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece, koja nemaju poteškoće u razvoju, snose korisnici usluga.

Članak 66.

(Sredstva koja osigurava Ministarstvo)

- (1) Ministarstvo osigurava sredstva za profesionalno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju, razvoj predškolskih programa rada, evaluaciju predškolskih programa rada, troškove realizacije odnosno pohađanja obveznog broja sati predškolskog odgoja i naobrazbe djece u godini pred polazak u školu.
- (2) Ministarstvo, u skladu s mogućnostima, može osigurati dio sredstava za izdavačku djelatnost predškolske ustanove, sredstva za nabavu dijela didaktičkog materijala i dio sredstava za realizaciju specijaliziranih programa rada.

Članak 67.

(Financiranje djece s posebnim potrebama)

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije snosi troškove pohađanja predškolskog odgoja i obrazovanja odnosno dnevni boravak djece u predškolskim ustanovama za djecu bez roditeljske skrbi, za djecu s teškoćama u razvoju, troškove

financiranja preventivnih programa, te programa zaštite i unapređenja zdravlja djece, dio potrošnog materijala za jaslice, troškove pregleda djece pred upise u predškolsku ustanovu, te sanitарne preglede zaposlenika predškolskih ustanova.

Članak 68.

(Financiranje djece korisnika socijalnih usluga)

- (1) Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke snosi troškove pohađanja predškolskog odgoja i obrazovanja djece u predškolskim ustanovama i to za:
 - a) djecu korisnika socijalnih primanja odnosno korisnika stalne novčane potpore prema rješenju nadležnog centra za socijalni rad
 - b) djecu s teškoćama u razvoju
 - c) djecu invalida s utvrđenom 90% i više invalidnosti
 - d) djecu civilnih stradalnika rata
 - e) djecu samohranih roditelja i
 - f) djecu redovitih studenata.
- (2) Kriterije o financiranju i visinu dijela troškova pohađanja predškolskog odgoja i obrazovanja kategorija djece iz stavka (1) ovoga članka, koji snosi Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije, propisuje posebnim pravilnikom ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije.

Članak 69.

(Obveze jedinica lokalne samouprave)

Iz Proračuna jedinica lokalne samouprave osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, financiranje odjela predškolskih ustanova u bolnicama i odjela za djecu s teškoćama u razvoju pri odgovarajućim zavodima odnosno odjela za djecu kod kojih stupanj teškoće u razvoju zahtijeva smještaj u posebnu ustanovu s tim da svaka jedinica lokalne samouprave financira boravak djece koja imaju prebivalište u toj jedinici lokalne samouprave, te u skladu s mogućnostima troškove ili dio troškova boravka i ishrane sve djece, koja imaju prebivalište na području jedinice lokalne samouprave u predškolskim ustanovama u bilo kojem programu.

POGLAVLJE XI. NADZOR

Članak 70.

(Nadzor)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Upravni nadzor u predškolskoj ustanovi vrši županijski prosvjetni inspektor.
- (3) Stručno pedagoški nadzor obavlja Zavod za odgoj i obrazovanje.

Članak 71.

(Nadzor od strane Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije)

Nadzor nad provedbom ovog Zakona koji se odnosi na program zdravstvene zaštite, prehrane djece, sanitarnе uvjete, kao i socijalnu zaštitu provodi Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije.

POGLAVLJE XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 72.

(Kaznene odredbe)

- (1) Ako predškolska ustanova započne s obavljanjem djelatnosti predškolskog odgoja prije nego što dobije odobrenje za početak rada propisano ovim Zakonom i drugim propisima, ili ukoliko nastavi s radom nakon što se utvrdi da je prestala ispunjavati

uvjete potrebne za rad, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.

- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 100 KM.
- (3) Za prekršaj propisan ovim člankom uz novčanu kaznu može se izreći i određena zaštitna mjera u predškolskoj ustanovi ili odgovornoj osobi u predškolskoj ustanovi.

Članak 73. (Kaznene odredbe)

- (1) Predškolska ustanova koja obavlja djelatnost predškolskog odgoja protivno načelima i uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisom, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 100 KM.

Članak 74. (Kaznene odredbe)

- (1) Predškolska ustanova koja zaposli na provođenju programa predškolskog odgoja osobu koja ne ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom i drugim propisom ili zaposli osobe na način i u postupku koji je protivan zakonu, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 100 KM.

Članak 75. (Kaznene odredbe)

- (1) Predškolska ustanova koja ne dostavi nadležnom tijelu uprave opće akte na davanje suglasnosti i ocjenu o usklađenosti sa zakonom, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 100 KM.

Članak 76. (Kaznene odredbe)

- (1) Predškolska ustanova koja ostvaruje programe predškolskog odgoja, a ne učini dostupnim javnosti Statut i Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i načinu rada predškolske ustanove kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 500 KM.

Članak 77. (Kaznene odredbe)

- (1) Predškolska ustanova koja obavlja djelatnost predškolskog odgoja u skladu s ovim Zakonom i drugom propisu, a ne osigura pravovremeno i istinito izvješće javnosti o obavljanju djelatnosti u skladu s zakonom, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 50 do 300 KM.

POGLAVLJE XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 78.

(Rok za polaganje stručnog ispita zatečenih odgajatelja i stručnih suradnika)

- (1) Uposlenici koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona rade u predškolskoj ustanovi kao odgajatelji i stručni suradnici, a nemaju položen stručni ispit obvezni su položiti stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Odgajateljima i stručnim suradnicima prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi ukoliko ne polože stručni ispit u roku iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 79.**(Rok za usklajivanje registriranja, rada, poslovanja i općih akata)**

Predškolske ustanove dužne su uskladiti svoje registriranje, rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovog Zakona i drugog propisa u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 80.**(Rok za odlučivanje o obavljanju osnivačkih, vlasničkih, i drugih prava nad zatečenim predškolskim ustanovama)**

Općinska i gradska vijeća, nadležna prema mjestu sjedišta predškolske ustanove, odlučuju o preuzimanju i dalnjem obavljanju osnivačkih, vlasničkih i drugih prava nad zatečenim predškolskim ustanovama koje su osnovane prema ranijem propisu najkasnije 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 81.**(Primjena Zakona kojim se uređuju ustanove u Županiji)**

Na osnivanje i rad predškolskih ustanova primjenjuje se Zakon kojim se uređuju ustanove u Županiji, ako ovim Zakonom ili drugim propisom iz područja predškolskog obrazovanja nije drugačije propisano.

Članak 82.**(Zadržavanje prava djece s poteškoćama u razvoju kojima je odobreno financiranje boravka i/ili smještaja u predškolskim ustanovama)**

Djeci s poteškoćama u razvoju kojima je rješenjem Ministarstva odobreno financiranje boravka i/ili smještaja u predškolskim ustanovama od strane Ministarstva zadržavaju to pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona dok pohađaju odnosno borave u predškolskoj ustanovi, s tim da se plaćanje nakon stupanja na snagu ovoga Zakona vrši s pozicije Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije, kojemu je Ministarstvo dužno dostaviti podatke o kojoj djeci, kojim predškolskim ustanovama i kojim iznosima se radi, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 83.**(Postupci započeti, a nezavršeni na dan stupanja na snagu ovoga zakona)**

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti će se u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 7/98).

Članak 84.**(Primjena postojećih podzakonskih propisa)**

Podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 85.**(Rok za donošenje podzakonskih propisa)**

- (1) Pedagoške standarde i normative predškolskog odgoja i obrazovanja iz članka 8. ovoga Zakona na prijedlog Ministarstva donosi Vlada u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Pravilnik o programima za djecu pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim drugim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja iz članka 9. stavka (1) i članka 23. stavka (4) ovoga Zakona, cjelovite razvojne programe, specijalizirane razvojne programe, interventne kompenzacijске i rehabilitacijske programe, programe jačanja roditeljskih kompetencija iz članka 23. stavka (4) ovoga Zakona donosi ministar na prijedlog Zavoda za odgoj i obrazovanje u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti:
 - a) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra predškolskih ustanova iz članka 17. stavak (2) ovoga Zakona
 - b) Pravilnik o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u predškolskim ustanovama iz članka 36. stavak (6) ovoga Zakona
 - c) Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnog ispita odgajatelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama iz članka 37. stavak (5) ovoga Zakona
 - d) Pravilnik o uvjetima stručnog usavršavanja odgajatelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama iz članka 44. stavak (2) ovoga Zakona
 - e) Pravilnik o uvjetima napredovanja u struci odgajatelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama iz članka 45. stavak (2) ovoga Zakona
 - f) Pravilnik o pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji u predškolskim ustanovama iz članka 61. stavak (3) ovoga Zakona
- (4) Pravilnik o programu zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece i programu socijalne zaštite u predškolskim ustanovama iz članka 34. ovoga Zakona donosi ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (5) Pravilnik o kriterijima za izbor odgajatelja i stručnih suradnika u javnim predškolskim ustanovama iz članka 39. stavak (1) ovoga zakona donosi upravno vijeće predškolske ustanove u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Pravilnik o kriterijima financiranja i visine dijela troškova pohađanja predškolskog odgoja i obrazovanja iz članka 68. stavka (2) ovoga Zakona, propisuje ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije pravilnikom, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije.

Članak 86.

(Prestanak primjene ranijeg Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 7/98).

Članak 87.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
SKUPŠTINA

Broj: _____ / _____
Široki Brijeg, _____. _____. 20 ___. godine

**Predsjednik
Ivan Jelčić**

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

I. - PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Županije Zapadnohercegovačke sadržan je u odredbi članka 15. stavak (1) točka d) i članka 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: broj:1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj: 10/03).

II. - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Nedostaci važećeg Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 7/98), problemi i potrebe koji se javljaju u praksi, te veliki broja izmjena odredbi važećeg Zakona koji oni iziskuju, razlozi su za donošenje novog Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Županije Zapadnohercegovačke.

Zbog svega unaprijed navedenog, zbog značaja područja koji se zakonski regulira, te zbog zadovoljavanja potreba i rješavanja problema koji su se javili u praksi, najučinkovitije i najekonomičnije bilo je donijeti novi Zakon, s čijim se stupanjem na snagu do sada važeći Zakon stavlja van snage.

Člankom 51. Okvirnoga Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj: 88/07) propisano je da su županije obvezne u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu tog zakona donijeti svoje zakone i uskladiti ih s tim zakonom tj. Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Navedeni Okvirni zakon je stupio na snagu 21. 11. 2007. godine.

Ovo Ministarstvo je od tada više puta ovaj zakon slalo u proceduru. Međutim, još nije usvojen.

Prilikom izrade svakog Izvješća o napretku Bosne i Hercegovine u svrhu dostavljanja nadležnim tijelima Europske unije Ministarstvo civilnih poslova BiH traži od ovoga Ministarstva izvješće jesu li zakoni iz područja obrazovanja uskladeni s Okvirnim zakonima, pa tako i Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju. U svakom Izvješću o napretku Bosne i Hercegovine se nalazi informacija je li u Županiji Zapadnohercegovačkoj Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju uskladen s Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini ili nije. Jedina smo županija u FBiH koja nije usvojila Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju uskladen s Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Mišljenja smo da je razlog neusvajanja finansijske naravi. U članku 16. Okvirnog zakona navodi se da je u godini pred polazak u osnovnu školu, predškolski odgoj i obrazovanje obvezan za svu djecu predškolske dobi. Uvjeti i način financiranja, programi i vrijeme trajanja predškolskog odgoja i obrazovanja reguliraju se odgovarajućim zakonom nadležne obrazovne vlasti tj. županijskim zakonom u Županiji Zapadnohercegovačkoj. Međutim, ova odredba počet će se primjenjivati kad se steknu uvjeti, što je određeno člankom 11. ovog Nacrtu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju. (U većini regije u kojoj se nalazimo taj broj sati iznosi 150). Kako je primjena ove zakonske odredbe planirana tek kad se steknu uvjeti, ima vremena da se u županijskom proračunu planiraju potrebna sredstva prema broju djece koji će pohađati obvezan broj sati predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u školu. Smatramo da bi ovo zahtjevalo najveće dodatno izdvajanje finansijskih sredstava. Ostali izdaci propisani su u Poglavlju X. Financiranje predškolskih ustanova. Financiranje predškolskog odgoja i obrazovanja djece s posebnim potrebama ovim zakonom prelazi iz nadležnosti Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke u nadležnost Ministarstva zdravstva,

rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke. Kako se u oba slučaja radi o županijskom proračunu nije potrebno izdvajati dodatna finansijska sredstva, već sredstva koja su za tu svrhu planirana u Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa preraspodijeliti Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi odnosno u Proračunu planirati u nadležnosti Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (članak 76. Zakona). Ovo Ministarstvo je i do sada u skladu s mogućnostima osiguravalo profesionalno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju, te razvoj predškolskih programa rada i evaluaciju predškolskih programa rada.

III. - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U poglavlju I. Opće odredbe, reguliran je predmet i područje na koje se Zakon odnosi, ustanove u kojim se predškolski odgoj i obrazovanje ostvaruju, te nadležnost županije i jedinica lokalne samouprave u organiziranju i ostvarivanju programa predškolskog odgoja na svom području.

-Poglavljem II. Obuhvaćena su načela i ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja, koji su prihvaćeni iz univerzalnih i općeprihvaćenih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosti sustava utemeljenih na specifičnostima nacionalne, povijesne, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive u BiH i koji omogućavaju:

- humanističko-razvojni princip,
- princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti,
- princip demokratičnosti,
- princip uvažavanja stupnja razvoja djeteta,
- zabranu diskriminacije,
- osiguranje najboljeg interesa djeteta,
- osiguranje vlastitih vrijednosti,
- osiguranje optimalnog razvoja djeteta,
- pravo na jezik,
- poštivanje vjerskih sloboda,
- pravo roditelja na izbor ustanove i odlučivanje.

III. poglavlje definira funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, što podrazumijeva osiguranje uvjeta za optimalni razvoj svakog djeteta, pomoći roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta, dopunjavanje obiteljskog odgoja i ulaganje, te ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Značajna novina predviđena je u ovom poglavlju, a radi se o obveznom pohađanju predškolskog odgoja i obrazovanja djece u godini pred polazak u osnovnu školu ali kad se steknu uvjeti za to. Propisano je da će Vlada Županije Zapadnohercegovačke donijeti Standarde i normative na prijedlog Ministarstva.

IV. poglavlje odnosi se na osnivanje i organiziranje predškolskih ustanova, jasno klasificirajući predškolske ustanove, definirajući tko može iste osnovati, te postupak i proceduru osnivanja.

V. poglavlje Zakona regulira pitanje planova i programa, zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama, koja se uspostavlja i primjenjuje na području Županije Zapadnohercegovačke. Određeni su i programi predškolskog odgoja i obrazovanja.

VI. poglavlje regulira prava i obveze odgajatelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama, pitanje pripravničkog i stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, te uvjete i postupak za zasnivanje radnog odnosa.

U Poglavlju VII. Određena su prava, obveze i nadležnosti tijela zaduženih za upravljanje i vođenje predškolskim ustanovama (upravno vijeće, ravnatelj i vijeće roditelja).

Predškolska ustanova je obvezna voditi svu potrebnu dokumentaciju i evidenciju što je precizirano i određeno u **Poglavlju IX.** ovog Zakona.

Financiranje predškolskih ustanova, nadzor nad radom istih te kaznene odredbe definirane su u poglavljima **X., XI. i XII.**, dok se prijelaznim i završnim odredbama u **XIII. poglavlju** reguliraju pitanja statusa djelatnika koji nemaju odgovarajući stupanj stručne spreme, pitanje polaganja stručnih ispita za djelatnike koji isti nisu položili, izbor ravnatelja i dužnost općinskih vlasti da donesu odluku o preuzimanju i dalnjem obavljanju osnivačkih, vlasničkih i drugih prava nad zatečenim predškolskim ustanovama koje su osnovane prema ranijem propisu. Posljednjim poglavljem regulirano je i vrijeme stupanja na snagu ovoga zakona.

IV. - FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju bit će potrebno osigurati, kad se steknu uvjeti, dodatna finansijska sredstva u Proračunu Županije Zapadnohercegovačke za plaćanje troškova predškolskog odgoja i obrazovanja djece u godini pred polazak u školu kako je određeno člankom 9. ovog Zakona. Međutim, ova odredba počet će se primjenjivati kad se steknu uvjeti. Kako je primjena ove zakonske odredbe planirana tek kad se steknu uvjeti, ima vremena da se u županijskom proračunu planiraju potrebna sredstva prema broju djece koji će pohađati obvezan broj sati predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u školu.

Financiranje predškolskog odgoja i obrazovanja djece s posebnim potrebama ovim zakonom prelazi iz nadležnosti Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke u nadležnost Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke. Kako se u oba slučaja radi o županijskom proračunu nije potrebno izdvajati dodatna finansijska sredstva, već sredstva koja su za tu svrhu planirana u Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa preraspodijeliti Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi odnosno u Proračunu planirati u nadležnosti Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (članak 68. Zakona).

Ostali troškovi su propisani u **Poglavlju X. Financiranje predškolskih ustanova.**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
URED ZA ZAKONODAVSTVO VLADE

13.06.2022
07-06-09/22
07-06-09-1/22

Broj: 11-297-1/22
Široki Brijeg, 13. lipnja 2022. godine

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI,
KULTURE I ŠPORTA
Široki Brijeg

PREDMET: Mišljenje na načrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju,
destavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 07-06-02-09/22 od 3. lipnja 2022. godine

Na temelju članka 36. i 37. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 3/03) i članka 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/11), nakon razmatranja nacrta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (u dalnjem tekstu: nacrt Zakona), obrađivača Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, Ured za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Ustavni temelj za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članku 15. točka d) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) kojim je, pored ostalog, utvrđeno da Županija ima sve ovlasti vezane za utvrđivanje naobrazbene politike, uključujući donošenje propisa o naobrazbi, te osiguranje naobrazbe i članku 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke kojim je utvrđeno da Skupština donosi zakone i ostale propise potrebite za provedbu ovlasti Županije.

Obzirom da se naziv Županija Zapadnohercegovačka, kao teritorijalna i administrativna jedinica, prvi put spominje u članku 1. stavak (1) nacrta Zakona predlažemo umjesto u članku 2. stavak (1) kako je to predložio obrađivač propisa skraćivanje naziva izvršiti u članku 1. stavak (1).

Sukladno članku 30. stavak (2) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 12/11) (u dalnjem tekstu: Jedinstvena pravila) predlažemo u članku 2. stavak (1) nacrta Zakona razdvojiti na dva stavka tako da se svaki stavak sastoji od samo jedne rečenice s tim da bi dosadašnji stavak (2) postao stavak (3).

S tim u vezi ukažujemo i na članak 8. nacrtu Zakona. Predlažemo da prva rečenica kojom se propisuje ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa postane poseban stavak tj. stavak (2) u članku 8. nacrtu Zakona.

Predlažemo u članku 8. nacrtu Zakona navesti puni naziv mjerodavnog tijela tj. Vlada Županije Zapadnohercegovačke i izvršiti skraćivanje naziva te kraticu „Vlada Županije“ u dalnjem tekstu jednoobrazno koristiti.

Nadalje, umjesto u članku 7. stavak (1) nacrtu Zakona skraćeniku „BiH“ potrebno je navesti u odredbi članka 5. stavak (2) nacrtu Zakona gdje se skraćeni naziv prvi put spominje.

U pogledu članka 7. stavak (3), 13., 17. stavak (3), 52., 57. i 82. nacrtu Zakona u kojem prepostavljamo da je namjera obrađivača propisa izbjegći zatvoreno pozivanje na zakone kako bi se izbjegao puni naziv važećeg propisa s navođenjem brojeva službenog glasila jer svaka daljnja izmjena ili donošenje novog propisa zahtijevalo bi i izmjenu ovog Zakona skrećemo pozornost obrađivaču propisa na članak 39. stavak (2) točka b) Jedinstvenih pravila po kojem otvoreno pozivanje podrazumijeva *navođenje generičkog pojma za određenu vrstu propisa (zakona, uredbe, odluke) i područje koje se regulira*. Iz tog razloga predlažemo izvršiti pozivanje putem otvorenog ili zatvorenog načina pozivanja na druge propise.

Člankom 17. stavak (3) nacrtu Zakona propisano je da predškolska ustanova ima pravo na pečat u skladu sa Zakonom o pečatu Županije Zapadnohercegovačke.

Člankom 11. stavak (1) nacrtu Zakona propisano je da se predškolski odgoj i obrazovanje realizira u javnim i privavnim predškolskim ustanovama, a stavkom (2) da javnu predškolsku ustanovu mogu osnivati jedinice lokalne samouprave i županija, s tim da je stavkom (6) istog članka propisano da predškolske ustanove u privatnom vlasništvu mogu osnovati druge domaće pravne i fizičke osobe.

Člankom 2. Zakona o pečatu Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 14/13, 24/15, 10/21 i 13/21) propisano je da pravo na pečat Županije Zapadnohercegovačke imaju javne ustanove čiji je osnivač Županija Zapadnohercegovačka ili jedinica lokalne samouprave, ako je to određeno zakonom ili drugim propisom. S obzirom na prethodno navedeno smatramo kako privatne predškolske ustanove u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih osoba iz članka 11. stavak (6) nacrtu Zakona ne bi trebali imati pravo na upotrebu pečata Županije Zapadnohercegovačke. Iz tog razloga predlažemo preformulirati članak 17. stavak (3) nacrtu Zakona koji bi mogao glasiti:

Predškolska ustanova čiji je osnivač Županija ili jedinica lokalne samouprave ima pravo na pečat Županije, sukladno Zakonu kojim se uređuje pečat Županije Zapadnohercegovačke.

Člankom 15. stavak (5) nacrtu Zakona propisano je pravo i obveza Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke za izdavanje rješenja o odobrenju izvođenja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja s tim da nije propisana vrsta pravnog lijeka koja se daje podnositelju zahtjeva tj. žalba u drugom stupnju ili pokretanje upravnog sporu kod županijskog suda.

Sukladno članku 12. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99) i članku 9. stavak (2) i 18. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 11/05) prepostavljamo da je rješenje iz članka 15. stavak (5) nacrtu Zakona konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor u roku od 30

dana od primjeka rješenja pred nadležnim sudom. Zbog navedjenog obrađivaču propisa predlažemo u članku 15. iza stavka (5) dodati novi stavak (6) kojim bi se propisalo da protiv rješenja iz stavka (5) ovog članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/05, 68/05, 43/09, 63/14 i 85/21) na odgovarajući način primjenjuje se i na registraciju predškolskih ustanova kao javnih ustanova sukladno članku 6. stavak (1) kojim je propisano: Na subjekte koji nisu osnovani kao poslovni, odnosno nisu osnovani s ciljem ostvarenja profita obavljanjem registrirane djelatnosti, odnosno pravne osobe ili ustanove čiji je upis u sudski registar određen posebnim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, a stavkom (2) istog članka da se odredbe ovoga Zakona primjenjuju i na upis u sudski registar pravnih osoba za koje je zakonom županije predviđen upis u sudski registar.

Člankom 17. stavak (1) nacrta Zakona propisano je da osnivač podnosi prijavu za upis predškolske ustanove u registar pravnih subjekata kod nadležnog suda i registar predškolskih ustanova Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke.

Skrećemo pozornost obradivaču propisa i na članak 46., a u vezi članka 22. stavak (1) točka 11. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/05, 68/05, 43/09, 63/14 i 85/21) kojim je propisano ako je drugim zakonima utvrđeno davanje saglasnosti, odobrenja, uvjerenja, ovlaštenja, potvrde ili drugih odgovarajućih akata kao uvjet za upis kod registarskog suda, uz prijavu za upis u registar moraju se priložiti i ti akti.

Predlažemo razmotriti i propisivanje da se temeljem rješenja o odobrenju izvođenja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja iz članka 15. stavak (5) nacrta Zakona predškolska ustanova upisuje u registar pravnih subjekata kod nadležnog suda i registar predškolskih ustanova. Na ovaj način Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju bi sadržavao odredbu prema kojoj bi rješenje o odobrenju izvođenja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja bila jedna od isprava koju osnivač treba podnijeti uz prijavu za upis u registar u smislu članka 22. stavak (1) točka 11. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Obzirom da se prema članku 17. stavak (1) nacrta Zakona predškolska ustanova upisuje u registar predškolskih ustanova Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke nije jasno vodi li se već registar predškolskih ustanova pri Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke. Ukoliko se registar predškolskih ustanova pri Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke tek treba uspostaviti predlažemo da ministar obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke doneće pravilnik kojim bi se utvrdio sadržaj i način vođenja registra predškolskih ustanova temeljem ovlasti za donošenje podzakonskog akta s tim da ističemo da je u tom slučaju nužno u prijelaznim i završnim odredbama propisati rok za donošenje pravilnika. Također, u prijelaznim odredbama predmetnog Pravilnika bit će potrebno predvidjeti obvezu i rok upisa u registar onih predškolskih ustanova koje već obavljaju djelatnost po trenutno važećim propisima.

U članku 23. stavak (2) i članku 34. nacrta Zakona kojima se propisuje ministru obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke i ministru zdravstva,

rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke obveza donošenja podzakonskih propisa u pogledu forme donošenja akata predlažemo naziv predloženih akata terminološki uskladiti s nazivom podzakonskog propisa iz članka 64. stavak (1) Zakona o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/06 i 6/20). Ovo iz razloga što je člankom 64. stavak (1) navedenog Zakona propisano da se pravilnikom bliže razrađuju pojedine odredbe županijskog zakona, radi osiguranja uvjeta za odgovarajuću primjenu tog zakona. Iz tog razloga umjesto predloženog donošenja „Programa ...“ propisati obvezu donošenja „Pravilnika o programu ...“.

U pogledu članka 23. stavak (2) nacrtu Zakona ukazujemo kada se propisuje ovlaštenje za donošenje podzakonskih propisa onda se ono utvrđuje kao zadnji stavak u članku.

U članka 23. stavak (2) nacrtu Zakona iza riječi „ministar“ dodati riječi „na prijedlog Zavoda za odgoj i obrazovanje“ radi usklađivanja s člankom 35. stavak (8) nacrtu Zakona.

U članka 32. stavak (4) nacrtu Zakona iza riječi „stavka (3)“ dodati riječi „ovog članka“.

U članku 34. nacrtu Zakona u prvom i petom retku, članku 68. stavak (1) i (2) i 71. nacrtu Zakona potrebno je navesti puni naziv Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i ministra zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke s obzirom da nazivi prethodno u normativnom dijelu Zakona nisu skraćeni.

U članku 34. nacrtu Zakona potrebno je navesti da rukovoditelj jednog županijskog ministarstva donosi pravilnik uz prethodnu suglasnost, a ne mišljenje drugog rukovoditelja županijskog ministarstva, jer davanje „prethodnog mišljenja“ nema pravnu snagu kao što je davanje „prethodne suglasnosti“, osobito jer se dalje ne razrađuje slučaj što se događa kada mišljenja nema ili kada je mišljenje negativno. Osim toga pojedina županijska tijela u svome djelovanju, a imajući u vidu cjele vlast i jedinstvo pravnog sustava, mogu međusobno tražiti mišljenja a da ih se za to ne treba ovlastiti zakonom.

Nadalje, u članku 34. nacrtu Zakona potrebno je navesti da je potrebna prethodna suglasnost nadležnog ministra, a ne ministarstva.

S obzirom da članak 6. Zakona o radu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 11/17) definira pojam „radnika“ predlažemo u članku 48. stavak (1) nacrtu Zakona umjesto izraza „djelatnik“ koristiti izraz „radnik“

U članku 52. i 57. nacrtu Zakona ovlasti upravnog vijeća i ravnatelja predškolske ustanove nisu jasno razgraničene. Primjerice, nije jasno propisano o kojim to žalbama odlučuje upravno vijeće, a o kojim prigovorima odlučuje ravnatelj itd. Predlažemo preispitivanje i preciznije propisivanje ovlasti pri tome vodeći računa o osiguranju načela dvostupnjevitosti odlučivanja.

U članku 52. točka e) nacrtu Zakona iza riječi „imenuje“ dodati i riječ „razrješava“ radi usklađivanja s člankom 55. stavak (2) nacrtu Zakona.

Člankom 37. Jedinstvenih pravila propisano je kako se u propisima treba koristiti precizna terminologija čije pravne posljedice moraju biti nedvojbeno jasne. Ovo navodimo iz razloga što se u nacrtu Zakona u članku 57. točka a) propisuje da ravnatelj predškolske ustanove surađuje s tijelima općinske, gradske i županijske vlasti i najbližim okruženjem predškolske ustanove. Mišljenja smo kako u navedenoj pravnoj normi nije jasno što znači predškolske ustanove.

„najbližim okruženjem predškolske ustanove“, te predlažemo pobliže određivanje navedenog pojma.

Predlažemo u članku 60. stavak (4) točka b) nacrtu Zakona riječi „upravnom odboru“ zamijeniti riječima „upravnom vijeću“ radi usklađivanja s nazivom tijela upravljanja iz članka 49. nacrtu Zakona.

Predlažemo u članku 68. stavak (2) nacrtu Zakona ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa umjesto Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke utvrditi ministru zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke. Ovo iz razloga što je člankom 63. stavak (3) Zakona o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/06) propisano da „Podzakonske propise donose rukovoditelji tijela uprave, odnosno rukovoditelji upravnih organizacija“, a što je u konkretnom slučju ministar nadležan za poslove zdravstva.

Po mogućnosti, članak 85. nacrtu Zakona razdvojiti na dva zasebna članka. Prvi koji se odnosi na odredbu stavka (1) i koji bi mogao nositi naziv „Primjena postojećih podzakonskih propisa“ i drugi koji se odnosi na odredbe stavka (2) do (10), a koji bi mogao nositi naziv „Rok za donošenje podzakonskih propisa“.

U članku 85. nacrtu Zakona propisati rok za donošenje pravilnika iz članka 9. stavak (5), članka 34. i članka 68. stavak (2).

U članku 85. stavak (3) nacrtu Zakona pogrešno je navedeno pozivanje na stavak (4) članka 36. jer se radi o stavku (6).

U članku 85. stavak (9) nacrtu Zakona iza riječi „iz članka 67. stavak (3)“ dodati riječi „ovog Zakona“.

U članku 85. stavak (10) nacrtu Zakona iza riječi „u javnim predškolskim ustanovama“ dodati riječi „iz članka 39. stavak (1) ovog Zakona“.

U članku 85. nacrtu Zakona stavke od (3) do (7) potrebno je na odgovarajući način objediniti (primjerice, navesti kao točke u istom stavku) jer se popisuje donošenje određenih akata od istog donositelja i u istom roku (primjerice, ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti slijedeće podzakonske akte:

- a)...
- b....).

U nazivu članka 86. nacrtu Zakona riječi „drugih propisa“ zamijeniti riječima „ranijeg Zakona“.

Obzirom da se nacrtom Zakona propisuju obveze jedinicama lokalne samouprave kao osnivačima predškolskih ustanova u pogledu financiranja predškolskih ustanova iz članka 63. nacrtu Zakona kao i osiguranje sredstava u proračunu jedinica lokalne samouprave za financiranje obveza iz članka 69. nacrtu Zakona sugeriramo tekst nacrtu Zakona dostaviti jedinicama lokalne samouprave kako bi se njihova nadležna tijela mogla očitovati na isti, a što je sukladno članku 12. Zakona o lokalnoj samoupravi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 3/09, 18/11 i 11/17) kojim člankom je propisana obvezna konzultacija s tijelima jedinice lokalne samouprave prilikom donošenja propisa koji se odnose na lokalnu samoupravu. S tim u vezi ukazujemo i na članak 20. stavak (1) Zakona o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/06 i 6/20) kojim je propisano da su prilikom izrade

zakona i drugih propisa tijela uprave obvezna pribavljati našnjeg od drugih tijela uprave ako se tim propisima reguliraju pitanja iz nadležnosti tih tijela uprave.

Ukoliko je nacrt Zakona dostavljen nadležnim tijelima sugeriramo u obrazloženju predmetnog materijala ugraditi posebno poglavje u skladu s člankom 60. stavak (1) točka f) i člankom 66. Jedinstvenih pravila.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrani.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVACKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Broj: 04-02-02-443/22

Ljubuški, 07. lipanj 2022. godine

04.07.2022
07-08-02-09-2/22

**MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI,
KULTURE I ŠPORTA
ŠIROKI BRIJEG**

PREDMET: Veza Vaš akt broj: 07-06-02-09/22 od 03. lipnja 2022. godine;

Poštovani,

U svezi s Vašim aktom, broj i datum kao u Predmetu, u kojem pd Ministarstva financija tražite mišljenje na Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke nakon razmatranja gore navedenog akta, očituje se na sljedeći način:

Prema odredbi članka 36. stavak 1. točka 3. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 3/03), Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke daje mišljenje na prednacrte, nacrte i prijedloge propisa, odnosno drugih općih akata prije njihovog dostavljanja Vladi u pogledu finansijskih sredstava potrebitih za njihovu provedbu.

Sukladno naprijed navedenom kao i uvidom u dostavljeno Obrazloženje, Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke je mišljenja da se Nacrt Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju može uputiti u daljnju proceduru.

S poštovanjem,

Ministar
Toni Kraljević

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

08.07.2022.

Broj: 03-04-02-427-1/22
Široki Brijeg, 28.lipnja 2022. godine

07 - 06 - 02 - 09 / 3 / 22

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA
ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
Široki Brijeg

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se;

Veza: Vaš akt broj: 07-06-02-09/22 od 3. lipnja 2022. godine

Na temelju članka 36. i 37. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 3/03), nakon razmatranja nacrta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke dalo je sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nakon razmatranja nacrta Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, obrađivača Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, u dijelu koji se odnosi na odredbe o sankcijama i odredbe vezane za ustroj sustava županijskih tijela, ovo Ministarstvo nema primjedbi jer nacrt Zakona ne sadrži iste.

U pogledu kaznenih odredbi očituјemo se na slijedeći način:

Visina predviđenih novčanih kazni u člancima 72. – 77. nacrta Zakona, sukladne su Zakonu o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 63/14).

Nomotehničke primjedbe:

Obrađivaču propisa skrećemo pozornost kako bi trebalo navesti kraticu „Županija“ kod prvog spominjanja u članku 1. stavak (1), umjesto u članku 2.stavku (1) nacrta Zakona sukladno članku 29. stavak (3) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“,broj: 12/11).

Predlažemo da se u članku 50. nacrta Zakona način izbora i imenovanje članova upravnog vijeća dodatno precizira na način da resorni ministar rješenjem potvrđuje izbor odnosno imenovanje članova Upravnog vijeća.

Skrećemo pozornost da se u člancima 52. i 57. nacrta Zakona preciziraju ovlasti upravnog vijeća, odnosno nadležnosti ravnatelja, osobito vezano za rješavanje o žalbama

(članak 52. stavak (1) točka f), odnosno da se u članku 57. stavku (1) točki a) izbjegavaju pojmovi „i najbližim okruženjima“ jer se u propisu treba koristiti precizna i jasna terminologija, čije pravne posljedice mogu biti nedvojbeno jasne, te da se što je moguće više izbjegava uporaba nepreciznih odrednica (članak 35. i 37. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj).

Dostaviti:

- Naslovu,
- Pismohrani.

MINISTAR
Kristijan Zovko

